

Asia

Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2021 ja asetuksen (EU) 2020/123 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio on antanut ehdotuksen Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2021, josta maatalous- ja kalastusneuvoston on kokouksessaan 19-20.10.2020 määrä päättää. Komissio on laatinut ehdotuksensa kansainvälisen merentutkimusneuvoston ICES:n neuvojen perusteella. Ehdotus käsitellään syys-lokakuussa valmistelevasti BALTFISH:ssa. Suomen vaikuttamista varten BALTFISH:ssa ja neuvostossa sekä komission suuntaan on tarpeen muodostaa kanta ehdotukseen.

Valtioneuvoston kanta

Peruskanta

Suomi kannattaa Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamista vuodelle 2021 siten, että kalakantoja hyödynnetään kestävästi enimmäistuottoa (Maximum Sustainable Yield, MSY) koskevan EU:n yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Kalastusmahdollisuudet tulee siten vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevan monivuotisen suunnitelman ja ICES:n niitä koskevan uusimman tieteellisen neuvon perusteella.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohien TAC

ICES:n neuvon mukaan kaupallisen kalastuksen kokonaissaaliin merellä ei tulisi ylittää 116 000 lohta. Vuoden 2019 havaintojen perusteella tästä tulisi vähentää hylkeiden vahingoittamien lohien arvioituna määränä 5 400 lohta, alamittaisina 4 600 lohta ja arvioituna raportoimattomana ja väärinraportoituna saaliina (8 400 + 900) 9 300 lohta sekä Venäjän osuus (1,9 % 96 600 lohesta) 1 835 lohta. Näin laskemalla päädyttäisiin EU:n TAC:iin, jonka suuruus olisi 94 765 lohta.

TAC voidaan vaihtoehtoisesti laskea niin, että ensin vähennetään Venäjän osuus pohjaluvusta 116 000 lohta, jonka jälkeen tehdään edellä mainitut vähennykset. Tällöin noudatetaan samaa laskentajärjestystä kuin Riianlahden silakan vakiintuneessa TAC laskennassa. Tämän laskennan tuloksena saadaan EU:n TAC:n määräksi 94 496 lohta, joka vastaa komission ehdotusta.

Suomi kannattaa Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC:n vahvistamista tieteellisen neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti 94 496 loheksi.

ICES tutkijat ovat arvioineet, että puolalaisten harjoittama laitton kalastus oli vuonna 2019 pudonnut avomerellä 600 loheen edeltävän vuoden 42 600 lohesta taimenen avomerikalastuskiellon vaikutuksesta. Suomi pitää erittäin tärkeänä kyseisen kiellon jatkamista.

Suomi edellyttää, että komissio ja jäsenvaltiot edelleen valvovat tehokkaasti (ml. erityisillä valvontakampanjoilla), että Itämerellä ei harjoiteta laitonta lohenkalastusta. Valvonnalla tulee estää laittoman kalastuksen harjoittaminen ja jos sellaista todennetaan, se on viipymättä ja kokonaan eliminoitava. Samalla tulee varmistaa, että kalastuksen valvontaan varattuja resursseja ja EU rahoitusta kohdennetaan riittävästi nimenomaisesti lohen ja taimenen kalastuksen valvontaan. Lisäksi Suomi kannattaa kaikkia mahdollisia toimia, joilla lohen laitonta kalastusta voidaan vähentää.

Suomi nostaa sopivissa asiayhteyksissä esiin Itämeren lohikantojen sekakantakalastukseen liittyvät ongelmat ja pyrkii minimoimaan sen erityisesti pääaltaalla. Maa- ja metsätalousministeriö on ollut yhteydessä komissioon liittyen Itämeren pääaltaalla harjoitettavaan laittomaan lohen kalastukseen ja painottanut sen vähentämisen merkitystä heikkoihin lohikantoihin kohdistuvan kalastuspaineen vähentämisessä. Suomi pitää erittäin tärkeänä, että Itämerelle saadaan lohen monivuotinen suunnitelma. Lisäksi Suomi katsoo, että kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Suomenlahden lohen TAC

ICES:n neuvon mukaan kalastuksen kokonaissaaliin merellä ei tulisi ylittää 11 800 lohta. Vuoden 2019 havaintojen perusteella tästä tulisi vähentää hylkeiden vahingoittamien lohien määränä 1 652 lohta (14 %) ja arvioituna raportoimattomana saaliina 354 lohta (3 %) sekä Venäjän osuus (9,3 % 9 794 lohesta) 910 lohta. EU:n TAC olisi siten 8 884 lohta.

TAC voidaan vaihtoehtoisesti laskea niin, että ensin vähennetään Venäjän osuus pohjaluvusta 11 800 lohta, jonka jälkeen tehdään edellä mainitut vähennykset. Tällöin noudatetaan samaa laskentajärjestystä kuin Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen osalta on tehty yllä. Tämän laskennan tuloksena saadaan EU:n TAC:n kooksi 8 696 lohta, joka vastaa komission ehdotusta 8 714 lohta.

Suomi kannattaa Suomenlahden lohen TAC:n vahvistamista tieteellisen neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti 8 714 loheksi.

Pohjanlahden silakan TAC

Suomi kannattaa Pohjanlahden silakan TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja komission ehdotuksen mukaisesti 65 018 tonniin kuluva vuoden mukaisesti.

Suomi pitää tärkeänä, että Pohjanlahden silakan kannanarviontiin liittyvät haasteet ratkaistaan syksyn 2020 aikana ja että ICES mahdollisimman pian voi tuottaa uuden neuvon kannan TAC:sta vuodelle 2021.

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy pistearvon 0,21 (vaihteluväli 0,15 – 0,26) perusteella siten, että TAC olisi 111 852 tonnia. Tästä määrästä vähennettäisiin Venäjän osuus (9,5 %) ja otettaisiin huomioon Riianlahden ja pääaltaan välinen vaellus.

Riianlahden silakkakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja Fmsy ylemmän vaihteluvälin (0,32 – 0,38) perusteella siten, että otetaan huomioon pääaltaan ja Riianlahden välinen vaellus.

Läntisen silakkakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon perusteella 0 tonniin tai vähäiseksi perustuen muihin tehokkaisiin kalastuksen rajoitustoimiin.

Kilohailin TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon ja MSY-pistearvon 0,31 (vaihteluväli 0,22 – 0,41) perusteella siten, että TAC olisi 247 952 tonnia. TAC:n tasossa tulee ottaa huomioon Venäjän osuus (10,08 %) siten, että EU:n TAC olisi 222 958 tonnia.

Itäisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa ICES:n neuvoa siitä, että turskan kalastukselle ei aseteta TAC:ia. Muussa kuin turskan kalastuksessa saatavalle turskan sivusaaliille olisi vuoden 2020 tavoin vahvistettava tarvittava noin 1 000 tonnin TAC. Turskan sivusaaliskiintiön kohdennettu käyttö osana tutkimuskalastusta olisi sallittava, jotta turskakannan tilan kehitystä voidaan arvioida.

Läntisen turskakannan TAC

Suomi kannattaa TAC:n vahvistamista ICES:n neuvon mukaisesti Fmsy ala-arvon 0,125 perusteella.

Lisäksi Suomi katsoo, että läntiseen turskakantaan kohdistuva kaikki kalastuskuolevuus tulee ottaa huomioon kalastuksen säätelyssä.

Pääasiallinen sisältö

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antoi 29.5.2020 neuvonsa vuoden 2021 TAC:sta Itämeren kalakannoille. ICES:n neuvot muodostavat perustan komission ehdotukselle vuoden 2021 kalastusmahdollisuuksista Itämerellä. Komissio antoi neuvojen perusteella 28.8.2020 ehdotuksensa Itämeren kalastusmahdollisuuksista vuodelle 2021.

Itämeren kalakanta	EU TAC 2020	Suomen kiintiö vuonna 2020 (ilman siirtoja vuodelta 2019)	ICES:n neuvo vuoden 2021 TAC:ksi Itämerellä	Komission ehdotus vuoden 2021 EU TAC:ksi Itämerellä	Itämeren EU TAC muutos %
Pohjanlahden silakka	65 018	53 306	65 018	65 018	0,00
Pääaltaan silakka	153 384	33 637	83 971 – 138 183	97 551	-36,40
Läntinen silakka	3 150	0	0	1 575	-50,00
Riianlahden silakka	34 445	0	27 702 – 41 423	39 446	14,52
Kilohaili	210 147	10 851	181 567 – 316 833	210 147	0,00
Pääaltaan/Pohjanlahden lohi	86 575	22 370	96 600 - 116 000	94 496	9,15
Suomenlahden lohi	9 703	8 708	9 800 - 11 800	8 714	-10,19
Itäinen turska	2 000	35	0	595	-70,25
Läntinen turska	3 806	33	2 960 – 7 724	3 395	-10,80

EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun perusasetuksen 1380/2013 artiklassa 2 olevan tavoitteen mukaan kalakantoja tulisi hyödyntää kestäväen enimmäistuoton MSY:n (Maximum Sustainable Yield) mukaisesti vuoteen 2015 mennessä ja asteittain viimeistään vuoteen 2020 mennessä kaikkien kalakantojen osalta.

MSY määritellään ICES:n suosituksissa kalakannan kutukannan sekä kalakannan kalastuskuolevuuden perusteella. Kalakannan katsotaan olevan MSY –tilassa, kun kutukanta on määriteltyä kokoa suurempi ja kalastuskuolevuus määriteltyä tasoa pienempi.

ICES ei pysty arvioimaan Pohjanlahden silakkakannan tilaa ja antaa siten varovaisuusperiaatteen perusteella neuvon TAC:n vahvistamisesta samalle tasolle kuin vuonna 2020. ICES pyrki ratkaisemaan arviointityöhön liittyvät ongelmat syksyn 2020 aikana.

ICES arvioi, että Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kutukanta on hieman tavoitetasoa pienempi ja kalastuskuolevuus merkittävästi tavoitetasoa suurempi. Riianlahden silakan kutukanta on saavuttanut tavoitetasonsa, mutta läntinen silakkakanta on edelleen merkittävästi tavoitetasoja heikompi. Kilohailin kutukanta on tavoitetasossa, mutta kalastuskuolevuus tavoitetasoa suurempi.

Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen TAC ja Suomenlahden lohen TAC kattavat molemmat useita lohikantoja, joiden tila vaihtelee suuresti. Vahvimmat lohikannat ovat Perämeren suuret lohikannat, jotka poikastuotannon perusteella ovat MSY tilassa tai lähellä sitä. Heikkoja lohikantoja ovat erityisesti Rickleån, Sävarån, Lödgeälven ja Öreälven Pohjanlahdella ja monet kannat Itämeren pääaltaalla. Suomenlahden villit lohikannat (Viron lohijoet Keila, Vasalemma ja Kunda) ovat poikastuotannon perusteella osoittaneet merkittävää elpymistä. ICES määrittelee lohikantojen MSY tilaa vaelluspoikastuotannon perusteella (vähintään 75 prosenttia potentiaalisesta tuotannosta).

ICES tuo neuvossaan myös esille, että sekakantakalastus on uhka heikoille lohikannoille, erityisesti Itämeren pääaltaalla, jossa kaikki heikot lohikannat käyvät syönnöksellä. ICES

toteaa lisäksi, että Suomenlahden alueella pääosa lohista ovat istutettuja. Lohenkalastus Suomenlahdella tulisi kohdentaa istutettuun loheen mm. hyödyntämällä eväleikkauksia.

ICES:n tiedoista käy ilmi, että itäisen turskan kutukanta on pienentynyt vuodesta 2012 lähtien ja on viimeisten neljän vuoden aikana ollut alle Blim arvon. Tästä syystä ICES antaa varovaisuusperiaatteeseen perustuvan suosituksen 0 saaliista osa-alueilla 24-32. Läntisen turskakannan kutukanta on edelleen tavoitetasoa pienempi ja kalastuskuolevuus tavoitetasoa suurempi, mutta ICES voi suositella kalastuksen jatkamista.

Meritaimenen osalta EU:ssa ei tehdä päätöksiä TAC:sta. Itämerellä on satoja meritaimenkantoja, jotka vaeltavat rannikkojen lähivesillä. Tämän takia meritaimenkannat eivät muodosta yhteistä kalavaraa, jonka kattava sääteleminen EU:n vahvistamalla TAC:lla olisi tarkoituksenmukainen hoitotoimenpide. ICES totesi meritaimenta koskevassa neuvossaan vuodelta 2017, että meritaimenen kohdennettua kalastusta ja joutumista sivusaaliiksi muussa kalastuksessa tulisi vähentää Pohjanlahdella ja eteläisellä Itämerellä luonnonvaraisten meritaimenkantojen suojelemiseksi. Lisäksi on tarpeen kunnostaa meritaimenen elinympäristöjä ja poistaa vaellusesteitä. Suomessa luonnonvaraiset meritaimenet ovat merialueilla rauhoitettuja. Saaliiksi saa kaikessa kalastuksessa ottaa vain eväleikkattuja (= istutettuja) meritaimenia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 43 artiklan 3 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 3 kohdan mukaan neuvostolla on toimivalta päättää kalastusmahdollisuuksista.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 3.9.2020

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston vahvistamat TAC:t ja kalastuskiintiöt eivät vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

ICES:n tieteellisten neuvojen toteutuminen aiheuttaisi kielteisiä vaikutuksia erityisesti silakan kalastukseen, jonka kiintiö- ja saalismäärät vähenisivät Suomessa kuluvaan vuoteen noin 98 000 tonnista noin 75 000 tonniin, eli noin 23 prosentilla. Silakan kiintiömäärien pienentyminen aiheuttaa menetyksiä erityisesti pohjoisen Itämeren ja Saaristomeren trooli- ja rysäkalastusta sekä silakan jalostustoiminnassa. Kiintiövähennysten vaikutukset korostuvat vuonna 2021 sen vuoksi, että Suomen vuoden

2020 silakkakiintiöt todennäköisesti ja poikkeuksellisesti hyödynnetään täysimääräisesti eikä niistä siirry olennaisia määriä vuodelle 2021.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Itämeren jäsenvaltiot ovat BALTFISH:ssa pyrkineet yhteisymmärrykseen tulevan vuoden TAC:sta. Viron puheenjohdolla pyritään myös vuoden 2021 TAC:sta yhteisymmärrykseen BALTFISH:ssa.

Asiakirjat

10274/20 PECHE 205 + ADD 1 (COM(2020) 436 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kalatalousneuvos Risto Lampinen, MMM/LVO, puh. 0295 162458
Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

EUTORI-tunnus

EU/2020/1308

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM
